

cultuur
plus

Jaarverantwoording 2024

1. Inleiding

Opnieuw bereikten we in 2024 meer leerlingen en meer leerkrachten met het scholenprogramma CultuurPlus. De doorgaande groei naar 14.537 leerlingen en 1.184 leerkrachten is het resultaat van de provinciebrede samenwerking binnen de Flevolandse aanpak van Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Met CultuurPlus willen we realiseren dat ieder kind betekenisvol onderwijs krijgt en zich verbonden voelt met zijn omgeving. Dat ieder kind gelijke kansen krijgt en dat het onderwijs in kunst en cultuur zijn identiteit versterkt. Dat elke school eigen stappen kan zetten - op het eigen niveau - in het vormgeven van haar cultuuronderwijs. Dat dit cultuuronderwijs goed aansluit en geïntegreerd is binnen het totale onderwijscurriculum van de school waardoor het kunst en cultuur een duurzame plek geeft. Dat dit alles gerealiseerd wordt in een elkaar versterkende werkwijze van partners en cultuurproducenten in Flevoland.

Dit is de ambitie van CultuurPlus waarmee FleCk (penvoerder) en de kernpartners BonteHond, Muzisch Centrum, Kubus in Lelystad, De Meerpaal in Dronten en Verbeelding&Co in Zeewolde zijn gestart aan Cultuureducatie met Kwaliteit 3 2021-2024 in Flevoland.

“We zijn positief over de overzichtelijke aanvraag en het helder uitgewerkte plan van FleCk. De commissie is enthousiast over de gedegen aanpak als het gaat om borging, kansengelijkheid en professionalisering. Dit geeft vertrouwen in de uitvoering van het plan ‘CultuurPlus 2025-2028’ en daarmee in het verankeren van cultuureducatie in het onderwijs en culturele veld van Flevoland”

**~ Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP)
in de toekenning**

Net zoals in 2023 stond 2024 in het kader van bestendigen, evalueren en vooruitkijken. We konden programmaonderdelen, zoals de begeleiding van scholen en de ondersteuning van de lokale intermediairs, bestendigen. We evalueerden met alle kernpartners en bepaalden welke acties op de korte termijn en lange termijn uitgevoerd moesten worden.

Tijdens 5 kennis- en ontwikkelsessies werkten Flevolandse cultuuraanbieders en lokale intermediairs onder leiding van FleCk aan de totstandkoming van een nieuw vierjarig CultuurPlus-plan. Ook organiseerden we 4 sessies voor scholen om input op te halen voor het nieuwe plan. De sessies stonden in het teken van reflectie op de stand van zaken van het Flevolandse cultuuronderwijs en het streven naar verduurzaming en borging van cultuureducatie voor zo veel mogelijk scholen. Het bleek een uitdaging om met gelijkblijvende middelen en stijgende kosten een plan te maken dat zowel de kwaliteit borgt als meer scholen deel te laten nemen aan CultuurPlus en zo kansengelijkheid te bevorderen.

De sessies leidden tot verbinding tussen en professionalisering van aanwezige lokale, culturele en onderwijspartners, die aangeven de sessies als waardevol en leerzaam te hebben ervaren en uitkijken naar de uitvoering van het resultaat. FleCk heeft de opgedane kennis samengevoegd tot een gedragen projectplan dat lovend is ontvangen door het Fonds Cultuurparticipatie en de provincie.

2024 werd ook gekenmerkt door een verdere stijging van het aantal deelnemende scholen van 67 naar 77 scholen. We zagen net zoals in 2023 een verdere groei in kwaliteit en eigenaarschap bij scholen dankzij ondersteuning en advies door intermediairs. Hierdoor kregen scholen meer zicht op de eigen ontwikkelingsbehoeften en -mogelijkheden en was er meer aandacht voor de visie op en implementatie van cultuuronderwijs. We zagen meer gelukkige en creatieve leerlingen die hun culturele vermogens verder konden ontwikkelen dankzij de elkaar versterkende werkwijze van partners en cultuurproducenten in Flevoland.

We kijken met trots terug op een intensief 2024 en nemen u in dit jaarverslag mee in de stappen die we als samenwerkingspartners gezamenlijk hebben gezet om onze projectdoelstellingen te bereiken. Ook reflecteren we op CmK3 en kijken we vooruit naar CmK4.

2. Werving en bereik scholen

Het aantal deelnemende scholen steeg van 49 in 2021, 59 in 2022, 67 in 2023 naar 77 scholen in kalenderjaar 2024. Twee scholen die in schooljaar 2023-2024 deelnamen zijn opgeheven per 2024-2025 en wel nog meegenomen in deze telling. Twee scholen die in schooljaar 2023-2024 deelnamen zijn per 2024-2025 gestopt vanwege andere prioriteiten. Desondanks is het aantal deelnemende scholen gestegen.

De stijging van het aantal deelnemende scholen werd mede gerealiseerd dankzij:

- + de effectieve wervingsmiddelen die in overleg met partners zijn ontwikkeld;
- + de positieve mond-tot-mondreclame: CultuurPlus is een merk geworden en de effecten van CultuurPlus worden positief gewaardeerd;
- + de aansluiting van CultuurPlus op de wensen en ambities van de scholen;
- + de nieuwe provinciale culturele ontmoetingen;
- + de persoonlijke benadering en begeleiding van de intermediairs.

Scholen kunnen deelnemen aan één van de drie treden in CultuurPlus: Trede 1. Verkennen, Trede 2. Experimenteren en Trede 3. Verdiepen en borgen. [Zie pagina 5.](#)

Tabel 1: Bereik 2024 aantal scholen

	Beoogd conform projectplan	Beoogd conform bijstellingsplan	Gerealiseerd
Trede 1	53	43	37
Trede 2	25	32	34
Trede 3	14	8	6
Totaal	92	83	77

In het projectplan zijn we uitgegaan van een prognose van 92 deelnemende scholen in 2024. In het door het FCP en Provincie Flevoland goedgekeurde bijstellingsplan is de prognose bijgesteld naar 83 scholen. Het aantal scholen bleef uiteindelijk nog iets achter bij het beoogd aantal scholen. Dit is te wijten aan met name de regeldruk en het toenemende leerkrachtentekort, waardoor scholen niet geneigd zijn om nieuwe zaken op te pakken die een tijdsinvestering vragen.

Tabel 2: Bereik 2024 aantal leerlingen

	Beoogd conform projectplan (gemiddeld 200 leerlingen per school)	Beoogd conform bijstellingsplan (gemiddeld 200 leerlingen per school)	Gerealiseerd
Trede 1	10.600	8.600	6.207
Trede 2	5.000	6.400	7.220
Trede 3	2.800	1.600	1.110
Totaal	18.400	16.600	14.537

Het totaal aantal deelnemende leerlingen was iets lager dan beoogd. Niet alleen omdat het aantal deelnemende scholen iets lager dan beoogd was, maar ook door het lagere gemiddelde aantal leerlingen per deelnemende school.

Tabel 3: Bereik 2024 aantal leerkrachten

	Beoogd conform projectplan	Beoogd conform bijstellingsplan	Gerealiseerd
Trede 1	424	344	514
Trede 2	200	256	584
Trede 3	112	64	86
Totaal	736	664	1.184

We hebben meer leerkrachten bereikt dan beoogd, doordat leerkrachtenteams groter bleken te zijn dan verwacht. We hebben leerkrachten enerzijds bereikt doordat zij met hun klassen deelnamen aan activiteiten, zoals provinciale en lokale culturele ontmoetingen en kunst in de klas. Anderzijds zijn leerkrachten bereikt middels deskundigheidsbevordering, zoals de icc-cursus. Sinds 2021 zien we een stijging met betrekking tot het aantal deelnemende scholen, leerlingen en leerkrachten.

Tabel 4: Bereik 2021 t/m 2024												
	Scholen				Leerlingen				Leerkrachten			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Trede 1	24	29	33	37	3.181	4.298	5.415	6.207	282	374	442	514
Trede 2	22	25	28	34	4.934	5.635	5.923	7.220	412	481	504	584
Trede 3	3	5	6	6	633	992	1.193	1.110	46	94	89	86
Totaal	49	59	67	77	8.748	10.925	12.531	14.537	624	949	1035	1.184

Tabel 5: Bereik 2024 scholen spoor 1 en spoor 2				
	Spoor 1		Spoor 2	
	Beoogd	Gerealiseerd	Beoogd	Gerealiseerd
Scholen	40	42	44	35
Leerlingen	8.000	8.945	8.800	5.592
Leerkrachten	320	773	352	411

In tabel 5 is inzichtelijk gemaakt hoeveel scholen in spoor 1 (scholen die reeds hebben deelgenomen aan CmK 1 en/of 2) en spoor 2 (scholen die nog niet aan CmK 1 en/of 2 hebben deelgenomen) beoogd waren en gerealiseerd zijn. We bereiken meer spoor 1-scholen dan beoogd. Aangezien we in totaal minder scholen dan beoogd bereikten in 2024 is daarmee ook te verklaren dat dat het aantal scholen in spoor 2 lager is dan beoogd.

De opzet van CmK3 verschilt in hoge mate van CmK2 en daarom is het programma voor zowel spoor 1- als spoor 2-scholen inhoudelijk nieuw. De benadering van spoor 1- en 2-scholen is daarom niet verschillend.

Alhoewel het aantal deelnemende scholen achterbleef ten opzichte van de prognose kijken we met trots terug op het bereikte resultaat. Niet eerder bereikten we met een CmK-programma zo veel scholen en leerlingen en bovendien onder omstandigheden die beperkend waren voor scholen. Denk aan corona, het leerkrachtentekort en andere prioriteiten op het gebied van opbrengsten.

3. Activiteiten

Scholen kunnen deelnemen aan één van de drie treden in CultuurPlus:

Trede 1 Verkennen

Een trede 1-school zit in een verkennende, aanbodgestuurde fase en gebruikt CultuurPlus om een sterker en passender cultuuraanbod voor haar leerlingen samen te stellen.

1

De school:

- + gebruikt de CultuurPlus-impuls om vanuit cultuurvisie en ambities te kiezen uit kant-en-klaar, kwalitatief sterk lokaal en provinciaal cultuuraanbod;
- + beschikt over een cultuurcontactpersoon;
- + vult jaarlijks de Evi-vragenlijst in en bespreekt de uitkomst met de lokale intermediair;
- + maakt een CultuurPlus-activiteitenplan.

Inleg

- + € 9 per leerling

Extra's

- + 1 busrit per schooljaar naar een Provinciale cultuurontmoeting.
- + de school krijgt € 5 per leerling voor cultuuronderwijs op school.

Trede 2 Experimenteren

Een trede 2-school heeft haar cultuuronderwijs al goed op orde en wil dit verder ontwikkelen door met een cultuur-maker een cultuurproject of -traject op maat uit te voeren.

2

De school:

- + gebruikt de CultuurPlus-impuls om vanuit cultuurvisie en ambities te kiezen voor een op maat project of een maatwerktraject;
- + beschikt over een cultuurcontactpersoon;
- + vult jaarlijks de Evi-vragenlijst in en bespreekt de uitkomst met de lokale intermediair;
- + stimuleert en faciliteert teamscholing;
- + maakt een CultuurPlus-jaarplan.

Inleg

- + € 9 per leerling

Extra's

- + 1 busrit per schooljaar naar een Provinciale cultuurontmoeting.
- + de school krijgt € 10 per leerling voor cultuuronderwijs op school.

Trede 3 Verdiepen en borgen

Een trede 3-school wil haar cultuuronderwijs dat al heel goed staat verder verdiepen en borgen en gaat dit met een cultuurmaker in meerdere jaren realiseren.

3

De school:

- + gebruikt de CultuurPlus-impuls om vanuit de cultuurvisie en ambities te kiezen voor het maken en implementeren van cultuurleerlijnen met Flevolandse cultuurmakers;
- + beschikt over een icc'er (in spe);
- + vult jaarlijks de Evi-vragenlijst in en bespreekt de uitkomst met de lokale intermediair;
- + organiseert structureel teamscholing;
- + maakt een CultuurPlus-meerjarenplan.

Inleg

- + € 12 per leerling

Extra's

- + 1 busrit per schooljaar naar een Provinciale cultuurontmoeting.
- + de school krijgt € 15 per leerling voor cultuuronderwijs op school.

Scholen die deelnemen aan CultuurPlus worden begeleid door een intermediair/schoolbegeleider die werkzaam is bij een lokale partner. De schoolbegeleidingssystematiek is vanaf de werving tot en met de evaluatie van scholen in 2024 verder geoptimaliseerd door de werkgroep Scholenbegeleiding die 4 keer bij elkaar kwam. In de werkgroep zitten vertegenwoordigers van de kernpartners die ook lokale partner en werkzaam als schoolbegeleider zijn. De werkgroep werd geleid door FleCk.

Scholen die deelnemen aan CultuurPlus kunnen aanbod afnemen. Het aanbod bestaat uit lokale en provinciale culturele ontmoetingen (bijvoorbeeld excursies naar Batavialand, land art of het bezoeken van een voorstelling van BonteHond) en activiteiten in de klas (veelal modules oftewel lessenseries). In trede 2 en 3 is bovendien

ruimte voor respectievelijk kortdurende of meerjarige maatwerktrajecten. De activiteiten worden op basis van de vraag van de school ingepland en zijn een middel om de doelen van de school met betrekking tot cultuuronderwijs te realiseren.

Kansengelijkheid

De opzet van CultuurPlus biedt ruimte om meer in te zetten op kansengelijkheid, een van de speerpunten van CmK3. In trede 1 kunnen we zo veel mogelijk scholen (ook achterstandsscholen) bereiken met kwalitatief aanbod, waardoor zo veel mogelijk leerlingen in contact komen met professionele kunst en cultuur in de eigen omgeving. Trede 2 en trede 3 bieden kansen voor achterstandsscholen en voor het speciaal onderwijs om cultuuronderwijs passend bij de cultuurbeleving van de eigen leerlingen te ontwikkelen en implementeren. We merken echter ook dat de opzet van CultuurPlus kansengelijkheid niet genoeg bevordert en niet voldoende tot borging leidt, omdat:

- + maatwerk alleen voorbehouden is aan trede 2 en trede 3, terwijl dit in trede 1 ook al mogelijk zou moeten zijn;
- + intensievere begeleiding niet mogelijk is in trede 1, terwijl dat voor sommige scholen misschien juist noodzakelijk is om een stap te kunnen zetten in cultuuronderwijs;
- + grote scholen tegen beperkingen aanlopen met busvervoer en aanbieders. Eén of twee keer een CultuurBus per schooljaar is onvoldoende en er aanbieders die maar een beperkt aantal groepen en leerlingen kunnen ontvangen op hun locatie;

- + het aanbod en de rol van de intermediair kunnen verschillen op grond van de gemeentelijke opdracht aan de lokale organisatie. Hierdoor is de ene intermediair beter in staat om vraaggericht maatwerk te leveren dan de andere;
- + de voorwaarde van een icc'er in trede 3 voor enkele scholen niet realistisch is, omdat zij vanwege formatieproblemen niet in staat zijn om een icc'er op te leiden. Tegelijkertijd merken we dat een meerjarige visie en een opgeleide icc'er cruciaal zijn voor de borging van cultuureducatie.

In CmK4 lossen we deze knelpunten op door de voorwaarden voor alle treden gelijk te trekken: in elke trede heeft een school:

- + een meerjarige visie, gekoppeld aan de schoolvisie;
- + een icc'er of toegang tot een externe cultuurcoördinator;
- + een cultuurplan dat richting geeft aan het duurzaam realiseren van de visie.

Voor meer informatie verwijzen we naar het projectplan.

4. Stand van zaken CultuurPlus per doelstelling

Aan de hand van de evaluatiegesprekken met scholen en kernpartners geven we een beeld van de stand van zaken per doelstelling.

4.1 Doelstelling 1 Het vergroten van het eigenaarschap van de school op het gebied van cultuuronderwijs

Terugkijkend op 4 jaar CultuurPlus kunnen we concluderen dat de opzet van CultuurPlus en dan specifiek de treden resulteren in een groei in eigenaarschap bij scholen. Scholen kunnen namelijk op hun eigen niveau instromen, binnen hun trede ontwikkelen en daarna eventueel doorstromen naar een volgende trede. De treden stimuleren ambitie en bieden voor school en culturele partner ruimte om voort te bouwen op wat ze al doen aan cultuuronderwijs en/of om adequaat in te spelen op de specifieke behoefte van de school. Dat werkt stimulerend en enthousiasmerend. Ook geven intermediairs aan dat maatwerk in met name trede 2 en 3 het eigenaarschap stimuleert.

We kunnen dan ook constateren dat meer scholen een visie op cultuuronderwijs hebben en vraaggestuurd proberen te werken en dat het eigenaarschap van scholen dus is gegroeid. Tegelijkertijd merken we dat, ondanks extra inspanningen, het eigenaarschap en hiermee ook de borging van cultuureducatie op sommige scholen onvoldoende is, omdat nog niet op alle scholen vanuit een visie en met teambetrokkenheid wordt gewerkt. Uit het scholenonderzoek van externe onderzoeker José Gieskes is gebleken dat het hebben van een visie nog niet betekent dat de gemaakte plannen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. De dagelijkse praktijk met een leerkrachtentekort en soms andere prioriteiten legt zoveel druk op het onderwijs dat cultuuronderwijs regelmatig het kind van de rekening is, ondanks goede intenties.

In 2023 en 2024 hebben we extra ingezet op het formuleren van een visie en op teambetrokkenheid, maar we zien dat we in CmK4 hier nog stappen in moeten zetten, zodat cultuureducatie daadwerkelijk wordt geborgd.

4.2 Doelstelling 2 Het ontsluiten van de lokale en Flevolandse culturele omgeving voor de school

Zoals aangegeven kunnen scholen die deelnemen aan CultuurPlus aanbod afnemen. Innovatie van aanbod is een van de speerpunten van CultuurPlus. De werkgroep Cultuuraanbod en innovatie signaleert gaten in en kansen voor aanbod. In 5 bijeenkomsten onder leiding van FleCk bepaalde de werkgroep welke innovatie wenselijk is.

Onze doelen voor innovatieve activiteiten zijn eveneens behaald. Zo zijn er 11 bestaande cultuurprojecten doorontwikkeld en uitgevoerd (in samenwerking met 9 culturele uitvoerende partners), is de ontwikkeling van 2 nieuwe cultuurprojecten gestart en hebben we 5 cultuurprojecten in het vizier om nader te ontwikkelen. In 2024 ontwikkelden we 11 provinciale culturele ontmoetingen en 10 modules in de klas.

Scholen konden jaarlijks één keer gebruik maken van de CultuurBus Flevoland voor bezoek aan een Flevolandse cultuurontmoeting. Omdat de afname van busvervoer in de afgelopen jaren achterbleef bij de prognoses hebben we scholen in staat gesteld om eenmalig extra bussen af te nemen. Ook zorgden we ervoor dat de provinciale ontmoetingen die scholen konden afnemen goed bereikbaar waren met de bus. Onze acties hadden effect: in 2024 (met uitloop in het voorjaar van 2025) werden 143 bussen afgenomen.

"Ik wil jullie even bedankt voor de fantastische bussen die de excursie naar Urk tot een groot succes hebben gemaakt. Voor de leerkrachten scheelt het een hoop stress en werkdruk als het vervoer op deze wijze vorm krijgt. Ook het veiligheidsaspect is voor mij als schoolleider een geruststelling omdat we niet met auto's en in groepjes reizen.

Ik heb prachtige verhalen gehoord over deze excursie en we willen deze dan ook graag in ons aanbod opnemen als het aansluit bij onze thema's."

**~ Silke Tuininga,
CBS de Wingerd, Lelystad**

4.3 Doelstelling 3 Scholen, culturele instellingen en vakdocenten zijn in staat samen vakoverstijgend cultuuronderwijs vorm te geven

In 2024 hebben we extern onderwijsadviseur Marjo Berendsen gevraagd om het FleCk-team een professionalisering te bieden op het gebied van vakoverstijgend werken. Marjo nam ons mee in de resultaten van haar onderzoek hiernaar en het FleCk-team kon hierdoor de intermediairs beter adviseren over vakoverstijgend werken. Verder lag de focus op het optimaliseren van cultuuraanbod dat binnen CultuurPlus wordt aangeboden, zodat:

- + de kwaliteit van aanbod wordt geborgd;
- + de mogelijkheden voor vakoverstijgend werken zichtbaarder worden (en vakoverstijgend werken hierdoor nog meer wordt gestimuleerd);
- + het aanbod nog beter kan aansluiten bij de visie op (cultuur)onderwijs en het (vakoverstijgende) curriculum van een school (= passend aanbod) en hierdoor aanbod mogelijk meer wordt afgenomen;
- + intermediairs scholen beter kunnen begeleiden in de keuze voor passend aanbod.

Hiertoe heeft de werkgroep Cultuuraanbod en innovatie verdere stappen gezet met een kwaliteitskader voor aanbod binnen CultuurPlus. Processen van aanbod ontwikkelen zijn verbeterd en vastgelegd. Ook heeft de werkgroep stappen gezet in het updaten, verbreden en uitbreiden van het cultuuraanbod met verdiepende en vernieuwende modules en met lokale en provinciale culturele ontmoetingen. Het aanbod is aan te sluiten bij visies, thema's en methodes van scholen.

In 2025 organiseren we een nieuw sessie voor intermediairs over vakoverstijgend werken. We merken dat deze groep behoefte heeft aan scholing op dit vlak, zodat ze beter toegerust zijn in hun schoolbegeleidingstaak.

Kunstvakdocenten boden we scholing met betrekking tot vakoverstijgend werken. In het lopende nascholingstraject voor kunstvakdocenten is in het najaar een nascholing ontwikkeld en uitgevoerd over vakoverstijgend werken. Daarnaast is er scholing geweest op gebied van groepsdynamiek, Flevolands modules ontwerpen en ontwikkelen, en kunst en cultuuronderwijs in het basisonderwijs.

4.4 Doelstelling 4 De Flevolandse culturele infrastructuur versterkt elkaar binnen het cultuuronderwijs op scholen

Dankzij CultuurPlus werken de kernpartners meer samen en versterken elkaar. Door het samenwerken en ontwikkelen van nieuwe provinciale culturele ontmoetingen worden scholen actief gestimuleerd om overal in de provincie kunst en cultuur te beleven.

Maar ook excursies naar Schokland, Urk en Batavialand worden in alle Flevolandse gemeenten bij scholen actief gestimuleerd. We zien overall dat de samenwerking verder is gegroeid en versterkt. Doel en visie zijn verder afgestemd en worden gedeeld, er zijn gezamenlijke netwerkmomenten en gezamenlijke communicatiemiddelen die inspireren, verbinden en leiden tot proactief handelen. Tegelijkertijd blijkt - uit het onderzoek van José Gieskes en uit de evaluatiegesprekken met kernpartners - dat er geen helder onderscheid is tussen rollen en taken van FleCk en de lokale cultuurpartners en dat dat wel nodig is. Dit punt hebben we meegenomen in de ontwikkeling van ons plan voor CmK4.

5. Professionalisering, kennisdeling en netwerken

Alle scholen die deelnemen aan trede 2 en 3 hebben een vorm van professionalisering afgenomen. De aangeboden scholing is gericht op het overdragen van kennis en vaardigheden, altijd vanuit een gevoel van teambetrokkenheid en met actieve werkvormen. Lokale partners tekenden voor professionalisering op het gebied van kunst disciplines, FleCk op het gebied van visie- en cultuurbeleid. Zo werden in het voorjaar 6 nieuwe icc'ers gecertificeerd naar het succesvol afsluiten van de cursus. In het najaar zijn 7 leerkrachten van CultuurPlus-scholen gestart met de cursus. Zij zullen in de loop van 2025 de cursus afronden.

"Het is een stevige cursus, met duidelijke stappen en laagdrempelig door het fijne contact met de cursusleiders die altijd bereikbaar zijn voor vragen. Coachingsmomenten vond ik heel waardevol, omdat er echt tijd en ruimte was om naar mijn eigen specifieke vragen te kijken."

~ Jomayra van Dijk, OBS De Grundel, Lelystad

Met filmpjes deelden we kennis over de kansen, mogelijkheden en ook mogelijke resultaten die deelname aan CultuurPlus oplevert. Ook droegen we met een artikel door projectleider CultuurPlus Daniëlle Bijsmans bij aan een magazine van het LKCA over Cultuureducatie met Kwaliteit.

In het najaar vond de Flevolandse Dag van de Cultuureducatie plaats. Aan deze dag namen diverse leerkrachten van CultuurPlus-scholen deel en deelden we informatie over CultuurPlus met alle aanwezigen leerkrachten, kunstvakdocenten en overige cultuuraanbieders.

We zijn gestart met de voorbereidingen voor de CultuurPlus-dagen in 2025. We organiseren met budget van CmK3 4 lokale CultuurPlus-dagen met ruimte voor inspiratie, kennisdeling en netwerken en om het succes van CmK3 te vieren en scholen te werven voor CmK4.

Middels kennisdeling en intervisie (deels provinciebreed in 2 bijeenkomsten en deels in bijeenkomsten per lokale partner) konden 15 intermediairs hun vaardigheden in het begeleiden van scholen, hun kennis over CultuurPlus en de mogelijkheden voor deelname vergroten.

We sloten het jaar op 17 december af met de eerste FleCk Winterontmoeting, een bijeenkomst voor kunstvakdocenten in Flevoland waar netwerken, kennisdeling en inspiratie opdoen centraal stonden. 40 kunstvakdocenten, docenten in opleiding en andere geïnteresseerde makers kwamen hiervoor bijeen in het Agora Theater in Lelystad. Tijdens de ontmoeting maakten de deelnemers kennis met 'Wicked kunsteducatie', manieren om spannende kunsteducatieve lesprogramma's te ontwerpen. Emiel Heijnen, lector Kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, gaf een lezing en nam de aanwezigen mee in productieve werksessie naar het Wicked-model. Uiteraard stonden we ook stil bij de successen van CmK3 en blikten we vooruit op CmK4.

6. Samenwerking

6.1 Samenwerking tussen kernpartners

De samenwerking tussen kernpartners is in 2021 vormgegeven met een project- en stuurgroep. Daarnaast is er een werkgroep Scholenbegeleiding die geleid wordt door FleCk en waaraan vertegenwoordigers van alle lokale partners deelnemen. De werkgroep Culturaanbod en innovatie wordt eveneens geleid door FleCk en wordt gevormd door vertegenwoordigers van alle kernpartners. In deze laatste werkgroep schuiven soms ook andere culturele instellingen aan, zoals FlevoMeer Bibliotheek en Batavialand, afhankelijk van het doel of het onderwerp van de bijeenkomsten. Zo wordt expertise op het gebied van culturaanbod aan elkaar verbonden en gedeeld. Zoals al aangegeven bij doelstelling 4 is de samenwerking collegiaal opgezet. Het is daarnaast positief om te zien hoe het netwerk van intermediairs wordt versterkt door de intensievere samenwerking en intervisie in CultuurPlus.

We merken dat de verschillen tussen de gemeenten groot zijn. Alhoewel CultuurPlus meer maatwerk per gemeente kan realiseren dan voorganger De Culturele Haven blijft dit wel een punt van aandacht. Daarom willen we in CmK4 meer ruimte bieden voor differentiatie per gemeente.

6.2 Samenwerking met andere instellingen

In 2023 is gestart met een samenwerking met ARTEZ Hogeschool voor de Kunsten in Zwolle. Vanuit Stichting Kubus trekken Kunstlink en FleCk samen op met ARTEZ in cultuurparticipatie en cultuureducatie trajecten gericht op talentontwikkeling van kinderen en jongeren zowel binnen als buitenschools. Het jaar 2024 stond in het teken van het verkennen van samenwerkingsmogelijkheden, vanuit Kubus werkten we mee aan pilotprojecten voor jongeren en studenten Artist Educator in Lelystad. We vinden het belangrijk dat kinderen in Flevoland, waar geen kunstvakopleidingen zijn, de mogelijkheid krijgen om hun talenten verder te ontwikkelen. Onder schooltijd werken we aan de kennis met cultuur en het ontdekken van talenten. Daarin werken de lokale partners en culturele partners in het aanbieden en ontwikkelen van aanbod steeds meer samen met studenten van ARTEZ. Daarnaast werken we samen met BonteHond aan projecten in samenwerking met de Pabo Windesheim. Stichting de Kubus blijft zich samen met ARTEZ inspannen en mogelijkheden verkennen om een vooropleiding van de opleiding Artist Educator naar Flevoland te krijgen.

7. Communicatie

De communicatiemiddelen van CultuurPlus (brochures, websites van kernpartners) zijn in het voorjaar geoptimaliseerd en geüpdatet ten behoeve van de werving van nieuwe scholen.

Op de website cultuuropschoolflevoland.nl is al het cultuuraanbod dat afgenomen kan worden verzameld. In 2024 hebben we stappen gezet voor de doorontwikkeling van deze website en in de loop van 2025 verwachten we de website in een nieuw jasje te hebben gestoken waarbij gebruiksvriendelijkheid en overzichtelijkheid leidend zijn.

8. Moneva

Het jaarlijks evalueren aan de hand van één doelstelling blijkt goed te werken en zorgt voor het tijdig signaleren van succesfactoren en verbeterpunten. Daarnaast hebben we in 2024 voortgebouwd op onze evaluatie van 2023 en met de daarin opgedane inzichten een projectplan opgeleverd voor CmK4.

Scholen die deelnemen aan CultuurPlus maken gebruik van Evi, een landelijk digitaal zelfevaluatie-instrument. Deze hebben bijna alle deelnemende scholen ingevuld en de resultaten zijn met FleCk gedeeld. Op basis van de resultaten van Evi stelden we waar nodig CultuurPlus bij. We zijn begonnen met de voorbereidingen van een nieuw Flevolands instrument voor zelf-evaluatie: de Flevo Cultuureducatie Scan. Scholen en intermediairs gaven aan dat Evi niet voldoende gebruiksvriendelijk is en onvoldoende past bij de Flevolandse werkwijze. Daarom ontwikkelen wij een nieuw instrument waarbij de koppeling met de landelijke Evi onderzocht wordt. Het instrument wordt in het voorjaar van 2025 opgeleverd.

Impactmeting

Kunstlink, FleCk, Kubus, Cultuurbedrijf Noordoostpolder, Collage en De Meerpaal signaleerden het grote belang van impactmeten in de kunst- en cultuursector. Er is een grote behoefte om te leren over hoe je als initiatief of instelling je toegevoegde maatschappelijke waarde zichtbaar kunt maken. Maar ook om te leren over wat nu echt werkt. Kunstlink, FleCk en Kubus namen dit initiatief en zien een kans voor de sector om zelf het initiatief te nemen en vast te stellen welke informatie iets zegt over de effecten die zij bereiken. Het op toegankelijke wijze de impact van cultuur meten, om vervolgens per gemeente of zelfs op provincieniveau de impact inzichtelijk te maken, zou uniek zijn in Nederland. Als voorbereiding op de ontwikkeling van een meetinstrument voor impact hebben we onderzoek gedaan. Impact House kreeg de opdracht om samen met ons de kaders (impactgebieden, te meten effecten, de verschillende invalshoeken en aanpakken) vast te stellen, gericht op de leeropbrengst en communicatiewaarde. Het resultaat is een ontwerp voor een tool en een ontwikkel- en implementatieproces in de vorm van een stappenplan. Er werd financiering gezocht en gevonden voor een ontwikkel- en implementatiefase in 2025.

"Bij Kubus geloven we dat kunst en cultuur een onmisbare rol spelen in het welzijn en de samenhang van onze samenleving. Met de ontwikkeling van een impacttool willen we de maatschappelijke waarde van kunst en cultuur zichtbaar maken. Niet om alles in cijfers te vatten, maar om beter te kunnen sturen op kwaliteit en onderbouwd te laten zien wat kunst voor mensen betekent. Dat is essentieel om kunst en cultuur een stevige plek te geven in beleid en praktijk, juist ook in onze provincie."

~ Alex van Zijl, bestuurder Kubus

9. Prestaties conform prestatieafspraken Provincie Flevoland

Hieronder volgt kort een overzicht op de voortgang op de prestatieafspraken die zijn verbonden aan CultuurPlus.

9.1 Het faciliteren van de samenwerking tussen lokale partners en cultuurproducenten in het maken van selecties van het cultuureducatie-aanbod

Lokale partners en cultuurproducenten hebben gezamenlijk het aanbod samengesteld waar scholen in alle treden gebruik van kunnen maken.

9.2 Het begeleiden van scholen bij het proces gedurende CmK3

We hebben lokale intermediairs en scholen begeleid bij het maken van een keuze in de treden voor deelname. Ook hebben zij scholen begeleid bij het maken van een plan dat hierbij aansluit. In sommige gevallen vond ook begeleiding in uitvoering plaats.

9.3 Het faciliteren en beheren van een website waar het aanbod en lesmateriaal wordt verzameld en gecategoriseerd

Op de website cultuuropschoolflevoland.nl is al het cultuuraanbod dat afgenomen kan worden verzameld. We hebben stappen gezet voor de doorontwikkeling van deze website en in de loop van 2025 verwachten we de website in een nieuw jasje te hebben gestoken waarbij gebruiksvriendelijkheid en overzichtelijkheid leidend zijn. We bouwen bijvoorbeeld de mogelijkheid om aanbod te koppelen en filteren aan de hand van een categorisering die wordt opgesteld door de werkgroep Cultuuraanbod en innovatie. Oplevering van de doorontwikkeling van de website verwachten we in de loop van 2025.

9.4 Het bevorderen van deskundigheid bij partners en het ontwikkelen van netwerk- en kennisdelingsprogramma's

Scholen die deelnemen aan trede 2 en 3 committeren zich aan de professionalisering van het team of enkele teamleden. We hebben professionalisering sinds 2023 verplicht gesteld voor deze scholen en we zien dat in 2024 alle trede 2- en 3-scholen een vorm van professionalisering hebben afgenomen. De aangeboden scholing is gericht op het overdragen van kennis en vaardigheden, altijd vanuit een gevoel van teambetrokkenheid en met actieve werkvormen. Lokale partners tekenden voor professionalisering op het gebied van kunstdisciplines, FleCk op het gebied van visie- en cultuurbeleid. Zo werden in het voorjaar van 2024 6 nieuwe icc'ers van CultuurPlus scholen gecertificeerd en zijn in het najaar 7 leerkrachten van CultuurPlus scholen gestart.

Met filmpjes deelden we in het voorjaar van 2024 kennis over de kansen, mogelijkheden en ook mogelijke resultaten die deelname aan CultuurPlus oplevert. Ook droegen we met een artikel door projectleider CultuurPlus Daniëlle Bijsmans bij aan een magazine van het LKCA over Cultuureducatie met Kwaliteit.

In het najaar vond de Flevolandse Dag van de Cultuureducatie plaats. Aan deze dag namen 21 leerkrachten van CultuurPlus-scholen deel en deelden we informatie over CultuurPlus met alle aanwezigen leerkrachten, kunstvakdocenten en overige cultuuraanbieders.

De voorbereidingen voor de CultuurPlus-dagen zijn gestart. We organiseren met budget van CmK3 4 lokale CultuurPlus-dagen met ruimte voor inspiratie, kennisdeling en netwerken en om het succes van CmK3 te vieren en scholen te werven voor CmK4.

Middels kennisdeling en intervisie (deels provinciebreed in 2 bijeenkomsten en deels in bijeenkomsten per lokale partner) konden 15 intermediairs hun vaardigheden in het begeleiden van scholen, hun kennis over CultuurPlus en de mogelijkheden voor deelname vergroten.

We sloten het jaar op 17 december af met de eerste FleCk Winterontmoeting, een bijeenkomst voor kunstvakdocenten

in Flevoland waar netwerken, kennisdeling en inspiratie opdoen centraal stonden. 40 kunstvakdocenten, docenten in opleiding en andere geïnteresseerde makers bijeen in het Agora Theater in Lelystad voor de eerste FleCk winterontmoeting. Tijdens deze ontmoeting maakten de deelnemers kennis met 'Wicked kunsteducatie', manieren om spannende kunsteducatieve lesprogramma's te ontwerpen. Emiel Heijnen, lector Kunsteducatie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, gaf een lezing en nam de aanwezigen mee in productieve werksessie naar het Wicked-model. Uiteraard stonden we ook stil bij de successen van CmK3 en blikten we vooruit op CmK4.

9.5 Het coachen van intermediairs van lokale partners

Het coachen van intermediairs van lokale partners heeft plaatsgevonden in de vorm van netwerk- en kennisdelingsprogramma's. [Zie 9.4.](#)

9.6 Het monitoren en evalueren van het CmK3-programma

Zie hiervoor [hoofdstuk 8.](#)

10. Financieel

De kosten zijn conform begroting die ingediend is bij het wijzigingsverzoek. Voor een toelichting verwijzen we naar de verantwoording voor het FCP die wij vóór 1 oktober aanleveren.